

STEENOKKERZEEL

1820

Gemeentebestuur Steenokkerzeel

adres: Orchideeënlaan 17, 1820 Steenokkerzeel
telefoon: 02/254 19 50
fax: 02/254 19 19
e-mail: milieu@steenokkerzeel.be
url: www.steenokkerzeel.be

Korte landschapsbeschrijving

Regio:	Groene Gordel
Deelgemeenten:	Steenokkerzeel, Melsbroek, Perk
Oppervlakte:	23,46 km ²
Oppervlakteverdeling:	
– Landbouwgronden:	41,39%
– Bossen:	10,47%
– Bebouwde gronden:	45,79%
– Andere:	2,35%

Landschappelijk wordt de gemeente Steenokkerzeel opgedeeld in twee delen, waarbij het noordelijke deel geografisch behoort tot de Zandleemstreek en het zuiden tot de Leemstreek.

In het noorden van de gemeente wordt het landschap gekenmerkt door grootschalige landbouwgebieden. De bebouwing staat geconcentreerd in het landschap, historisch gegroeid rond een aantal kleinere, zelfstandige gehuchten. De invloed van de landbouw is duidelijk zichtbaar in de vormgeving van de open ruimte. Het noordelijke deel van Steenokkerzeel behoort duidelijk tot de belangrijke open ruimte corridor tussen Vilvoorde, Mechelen en Leuven.

Het landschap ten zuiden, Land van Bertem – Kortenberg, behoort tot Binnen-Vlaanderen. De hoogteverschillen zijn hier meer uitgesproken en de bebouwing is sterker geconcentreerd op de hogere delen. Hierdoor ontstaan uitgesproken open landbouwgebieden met een aantal duidelijke zichtassen. In de valleien liggen diverse biologisch waardevolle gebieden langsheen de waterlopen. Zij vormen structurende groene linten in het landschap.

1820

De natuurlijke structuur wordt in hoofdzaak bepaald door de bekkens van de Zenne en de Dijle. De Zenne stroomt doorheen Brussel en Vilvoorde van zuid naar noord. Haar zijbeken - zo ook in Steenokkerzeel - hebben nog een belangrijke natuurwaarde. Ook de Dijlevallei is voor het studiegebied van belang, aangezien een aantal beken op Steenokkerzeel afwateren naar de Dijle toe. Ten oosten van het studiegebied slingert de Dijle zich als een 'groen lint' door het landschap. In de vallei van de Dijle worden de (waardevolle) natuurgebieden onderbroken door de stedelijke structuren van onder andere Leuven en Mechelen.

Tussen de dorpskernen van Steenokkerzeel en Perk liggen als belangrijke natuurkernen het Floordambos en het kasteeldomein van Ribeaucourt.

Het Floordambos ligt in een oud alluvium dat deel uitmaakt van een fossiele oost-west gerichte riviervallei die momenteel via een aantal beken naar het bekken van de Zenne (westelijk deel) en van de Dijle (oostelijk deel) wordt afgewaterd. Omtrent de ouderdom van de fossiele vallei bestaat er tot op heden discussie, afhankelijk van de bron is ze 9000 à 8500 jaar of tussen de 5500-3000 jaar oud. De vegetatie wordt grotendeels gekenmerkt door voedselarme, kalkrijke basische laagveenmoerassen, die ten noorden van de Maas in België zeldzaam zijn. Ook op het vlak van de fauna is het gebied zeer waardevol.

Het kasteeldomein van Ribeaucourt herbergt talrijke oude en zeldzame bomen en in het bosgedeelte komen eveneens interessante vegetaties voor.

Belangrijke habitats en landschapstructuren

(Deels gewijzigd naar: De Saeger, S., Delafaille, S., Heirman, J. & Paelinckx, D., 2000. BWK; versie 2, kaartbladen 23 en 31-39. Instituut voor Natuurbehoud. Brussel.)

Het Snijselsbos (ten zuidoosten van Elewijt) omvat vooral aan de westzijde, waar zandleemgronden voorkomen, een aantal bestanden met zure humus. Hier domineren afwisselend Zomereik, Amerikaanse eik, Beuk, Ruwe berk en Grove den in de boomlaag. In de kruidlaag vallen o.a. Dalkruid, Brede stekelvaren, Koningsvaren, Pijpenstrootje, Gewone salomonszegel, Valse salie, Adelaarsvaren, Lelietje-van-dalen en Bochtige smele op. Dit bostype gaat oostwaarts, naar de beek toe, geleidelijk over in een type met voorjaarsaspect (op natte klei), met in de boomlaag Zomereik, Gewone es en Populier, in de struiklaag veel Hazelaar en iep, en in de kruidlaag o.a. Slanke sleutelbloem, Pinksterbloem, Speenkruid, Gevlekte aronskelk, Groot heksenkruid, Bosanemoon, Gewone salomonszegel, Gele dovenetel, Bleeksporig bosviooltje, Muskuskruid en Bosbingelkruid.

Ten westen van het Snijselsbos bevindt zich ter hoogte van toponiem Vossekot een eiken-haagbeukenbos, met plaatselijk een zuurder type. In grote delen van dit bos is populier ingeplant, plaatselijk domineren Zomereik en in mindere mate Beuk en Gewone es.

Ten zuiden van het Snijselsbos, palend aan het kasteelpark de Ribeaucourt, ligt een uitloper van het complex van het Hellebos. Het is een bijzonder waardevol gebied door zijn uitgestrektheid, diversiteit en floristische samenstelling. De grootste oppervlakte wordt ingenomen door bos op vochtig valleiterrras (vochtige elzen-eikenbossen). Aan de westzijde tenslotte sluit bij dit boscomplex het kasteelpark De Ribeaucourt aan.

Even belangwekkend als het Hellebos is het Floordambos met aangrenzende bossen en kasteelparken. De ondergroei van de als populierenaanplanten gekarteerde percelen ten oosten wijzen meer in de richting van oud grasland, met veel Moerasspirea en Scherpe zegge. Plaatselijk groeien in de struiklaag mooie oude exemplaren Wilde kardinaalsmuts.

Ten zuiden van de weg Brussel-Haacht zijn de valleibossen ter hoogte van toponiem "Molenveld" in die mate slecht ontwikkeld dat ze veeleer als populierenaanplant met wilgen/elzenondergroei zijn gekarteerd. Ze zijn systematisch met Populier beplant en erg nitrofiel.